

Digwyddiadau bwyd a galw neu dynnu cynnyrch bwyd yn ôl

Sut i roi gwybod am ddigwyddiad, ymateb iddo a'i atal, gan gynnwys sut i dynnu neu alw cynhyrchion bwyd anniogel yn ôl.

Beth yw digwyddiad bwyd?

Mae digwyddiad bwyd yn codi pan fydd pryderon am ddiogelwch neu ansawdd bwyd (a/neu fwyd anifeiliaid) lle mae'n bosibl bod angen gweithredu er mwyn diogelu defnyddwyr.

Mae digwyddiadau yn perthyn i ddau gategori yn fras:

- halogi bwyd neu fwyd anifeiliaid wrth brosesu, dosbarthu, manwerthu ac arlwyyo
- digwyddiadau sy'n llygru'r amgylchedd fel tân, cemegion neu olew yn tasgu ac ymbelydredd yn gollwng

Galw a thynnu cynhyrchion yn ôl

O ganlyniad i ddigwyddiad bwyd, efallai y bydd yn rhaid tynnu neu alw cynnyrch bwyd yn ôl.

Mae'r broses tynnu'n ôl yn digwydd pan fydd bwyd anniogel yn cael ei dynnu o'r gadwyn gyflenwi cyn iddo gyrraedd defnyddwyr.

Mae'r broses galw bwyd yn ôl yn digwydd pan gaiff bwyd anniogel ei dynnu o'r gadwyn gyflenwi ac fe gynghorir defnyddwyr i gymryd camau priodol, er enghraifft, dychwelyd neu gael gwared ar fwyd anniogel.

Rhoi gwybod am ddigwyddiad bwyd

Os ydych chi'n credu bod bwyd neu fwyd anifeiliaid sydd wedi'i gyflenwi gennych naill ai'n niweidiol i iechyd, yn anaddas i bobl ei fwyta neu ddim yn bodloni gofynion cyfreithiol, dylech:

- dynnu neu alw'r bwyd yn ôl o'r farchnad ar unwaith
- [rhoi gwybod i'ch awdurdod cymwys](#) (awdurdod lleol neu awdurdod iechyd porthladd), a fydd yn rhoi gwybod i chi am unrhyw gamau pellach y gallai fod angen i chi eu cymryd

Os ydych chi'n credu bod bwyd anniogel wedi cyrraedd defnyddwyr, [dywedwch wrth dîm digwyddiadau'r ASB](#). Efallai y bydd angen i ni gyhoeddi rhybudd galw cynnyrch yn ôl.

I helpu gyda hyn, mae angen i chi wybod pwy yw eich cyflenwyr a'ch cwsmeriaid busnes bwyd.

Canllawiau ar alw a thynnu cynnyrch bwyd yn ôl

Mae ein 'Canllawiau ar y gallu i Orlhain, Galw a Thynnu Bwyd yn ôl o fewn Diwydiant Bwyd y Deyrnas Unedig' yn egluro'r hyn sy'n ofynnol yn ôl y gyfraith a'r hyn y mae angen i fusnesau ei wneud.

Mae'n cynnwys cyngor ac arfer gorau ar:

- systemau olrhain bwyd
- gwneud penderfyniad ar dynnu neu alw bwyd yn ôl
- rolau a chyfrifoldebau
- sut i roi gwybod i ddefnyddwyr bod bwyd wedi'i alw'n ôl

PWYSIG

Cyfeiriadau at yr Undeb Ewropeaidd (UE) yn nogfennau canllaw'r ASB

Mae'r Asiantaeth Safonau Bwyd (ASB) wrthi'n diweddarau'r holl gyfeiriadau at yr UE, er mwyn adlewyrchu'r gyfraith sydd bellach mewn grym yn gywir, ym mhob dogfen ganllaw newydd neu ddiwygiedig a gyhoeddir ar ôl i'r Cyfnod Pontio ddod i ben ddiwedd 2020. Mewn rhai amgylchiadau, efallai na fydd bob amser yn ymarferol i ni ddiweddarau holl gyfeiriadau'r UE ar yr adeg yr ydym yn cyhoeddi canllawiau newydd neu ddiwygiedig.

Ac eithrio yng Ngogledd Iwerddon, dylid darllen unrhyw gyfeiriadau at Reoliadau'r UE yn y canllawiau hyn i olygu cyfraith yr UE a ddargedwir (retained EU law). Gallwch weld cyfraith yr UE a ddargedwir trwy [Archif Ymadael â'r UE](#) Llywodraeth EM. Dylid darllen y gyfraith hon ochr yn ochr ag unrhyw ddeddfwriaeth Ymadael â'r UE a wnaed i sicrhau bod cyfraith yr UE a ddargedwir yn gweithredu'n gywir yng nghyd-destun y Deyrnas Unedig (DU). Mae deddfwriaeth Ymadael â'r UE i'w gweld ar legislation.gov.uk.

Yng Ngogledd Iwerddon, bydd cyfraith yr UE yn parhau i fod yn berthnasol mewn perthynas â'r rhan fwyaf o gyfraith hylendid bwyd a bwyd anifeiliaid, fel a restrir ym [Mhrotocol Gogledd Iwerddon](#), ac ni fydd cyfraith yr UE a ddargedwir yn berthnasol i Ogledd Iwerddon o dan yr amgylchiadau hyn.

Cymru

[View Canllawiau ar y gallu i olrhain, tynnu a galw bwyd yn ôl o fewn diwydiant bwyd y Deyrnas Unedig as PDF](#)

(1.04 MB)

Bydd yr adnoddau canlynol yn helpu wrth alw bwyd yn ôl:

[View Templod cysylltiadau enghreifftiol \(Atodiad Ei\) as Word](#) (25.82 KB)

[View Enghraifft o log penderfyniadau allweddol yn ystod digwyddiadau bwyd \(Atodiad Eii\) as Word](#) (31.05 KB)

[View Esiampl o dempled i hysbysebu'r awdurdod gorfodi \(Atodiad F\) as Word](#) (27.6 KB)

[View Templod Busnes i Fusnes \(Atodiad G\) as Word](#) (25.6 KB)

[View Templod rhybudd alergedd i'w olygu ar gyfer pwynt gwerthu as Word](#) (224.6 KB)

[View Editable product recall template for point of sale as Word](#) (165.44 KB)

Mae canllaw cyfeirio cyflym hefyd wedi'i ddatblygu i gynorthwyo busnesau ymhellach sy'n ategu'r prif ganllawiau:

[View Canllaw Cyfeirio Cyflym: Y gallu i olrhain, tynnu a galw bwyd yn ôl as PDF](#) (1.27 MB)

Dadansoddi Gwraidd y Broblem (RCA)

Yn dilyn digwyddiad diogelwch bwyd, fe'ch cynghorir i gynnal ymarfer er mwyn Dadansoddi Gwraidd y Broblem.

Mae hwn yn ddull y gellir ei ddefnyddio i bennu sut a pham y digwyddodd y digwyddiad bwyd, ac i nodi camau gweithredu i atal digwyddiadau yn y dyfodol. Gellir defnyddio canlyniadau proses o'r fath i adolygu sut rydych chi'n rheoli diogelwch a hylendid bwyd yn eich busnes bwyd, gan gynnwys olrhain bwyd, tynnu bwyd yn ôl a galw bwyd anniogel yn ôl.

Gellir defnyddio gwahanol ddulliau wrth ddadansoddi gwraidd y broblem a dylech gysylltu â'ch awdurdod gorfodi i gael cyngor pellach.

Er mwyn helpu busnesau i ddeall sut i ddadansoddi gwraidd y broblem, rydym ni wedi datblygu [cwrs e-ddysgu ar ddadansoddi gwraidd y broblem](#).

[View Enghraifft Arfer Gorau - Dadansoddi Gwraidd y Broblem as PDF](#) (294.9 KB)

Dadansoddi gwraidd y broblem - gwersi unigol

Mae canfyddiadau dadansoddi gwraidd y broblem wedi'u defnyddio i nodi ffactorau cyffredin a arweiniodd at fathau penodol o ddigwyddiadau yn cael eu hailadrodd.

Gan ddefnyddio'r wybodaeth hon, rydym ni wedi datblygu rhai Gwersi Un Pwynt (SPL) cychwynnol i helpu i dargedu'n well y meysydd hynny lle bydd ymyrraeth yn cael yr effaith fwyaf ac i hyrwyddo 'arfer gorau' sy'n ymwneud ag atal digwyddiadau.

[View RCA single point lesson - metal contamination as PDF](#) (116.11 KB)

[View RCA single point lesson - salmonella contamination as PDF](#) (93.01 KB)

[View RCA single point lesson - undeclared allergens as PDF](#) (125.8 KB)

Diogelu ac amddiffyn bwyd a diod rhag ymosodiad bwriadol

Mae'r Sefydliad Safonau Prydeinig wedi creu canllaw hawdd ei ddefnyddio er mwyn helpu busnesau os nad oes gennych chi fynediad at gyngor arbenigol yn y maes hwn. Nod y canllaw yw helpu busnesau bwyd ac eraill i osgoi a lleihau bygythiadau ar bob pwynt yn y gadwyn cyflenwi bwyd a diod. Mae ar gael yn Saesneg yn unig.

[View Publicly Available Specification \(PAS 96\) 2017 Guide to protecting and defending food and drink from deliberate attack as PDF](#) (5.88 MB)

Gall y canllawiau eich helpu i asesu gwendidau posibl o ran twyll, unigolion sydd wedi'u hysgogi yn ideolegol a bygythiadau 'mewnol' eraill. Hefyd, ceir cyngor ar fygythiadau ar y we.

Ein cynllun rheoli digwyddiadau

Mae'r Cynllun Rheoli Digwyddiadau yn dangos i chi sut rydym ni'n bodloni ein cyfrifoldebau wrth ymateb i ddigwyddiadau bwyd nad ydynt yn rhai arferol. Bydd y Cynllun yn cael ei ddiweddarau'n rheolaidd a'i brofi'n barhaus.

?

[View Ein Cynllun Rheoli Digwyddiadau as PDF](#) (1.61 MB)